జీవన స్వరాలు

నాటి రాజులు మేటి రాజులు
నేటి నేతలు మేధ యోధులు
ప్రజల బాధలు రాజు బాధలు
జనత గోసలు నేత చేరవు

పేరు గొప్పది పేరు మారెను
లోహరథాల పొగల రోతలు
తిండి కల్తీ గుండె జబ్బులు
మత్తు నగరం మనీ ముఖ్యం

బోడి ఊహలు కోడి ఈకలు
ప్రశ్న లోయలు శూన్య దారులు
కాళ్ల బొబ్బలు కడుపు మంటలు

తిరుగు బాటే జరుగు బాటూ
మబ్బుల వెనుక వెన్నల తునక
మాటల వెనుక మంటల వేడి
ఆశల తోట అందరి బాట
ముష్టి బిగించు ముందుకు నడువు

కలసి కట్టుగ కదను త్రొక్కిన
కొత్తలోకపు తలుపు తట్టిన
మట్టి మనుషుల మనో వేడుక
తీరగలదూ తీపి గర్తుగ

రేడియమ్
9291527757

మీఠాపాన్ దోస్తానా !!

పండగ భోజనం కాగానే పాన్ దాన్ ఆహ్వానిస్తుంది
ఆయాసం మరిచేలా నోటిలో తాంబూలం రాజ్యం !
నమిలినా కొద్దీ మిఠాపాన్ నాల్క పై చెలిమె చెలిమె !
ఎరుపు రంగుతో నాల్కకు మేకప్ చేస్తుంది మీఠాపాన్

కోపిష్టి సైతం తియ్యటి తాంబూలం నమిలితే
మధురం కోపాన్ని మటు మాయం చేస్తుంది !
ఆలు మగల అలకలు అటకెక్కిపోతాయి
మీఠాపాన్ ఇంద్రజాలం !

ఇచ్చిన పాన్ నమిలినాకా దుష్మన్ బీ దోస్త్ !

మీఠాపాన్ మాయలో పడితే మాటలే మాటలు
అలుగు వారినట్లు ఆశువుగా పద్య పఠనం
"వహ్వా " పదాల ముషాయిరా !

మీఠాపాన్ లు కట్టించే
చిన్న పాన్ కోకా సైతం అంగడంగడే
దసరా రంజాన్ పండగ లెక్క సందడి

అందరూ మీఠాపాన్ అభిమానులే
కులం లేదు మతం లేదు ప్రాంతం లేదు !
అందరి నోట మీఠాపాన్ షోకు

- కందాళై రాఘవాచార్య
87905 93637

రచనలకు ఆహ్వానం

సాహిత్య పేజీ కోసం కవులు, రచయితల నుండి
కథలు, కవిత్వం, సాహిత్య వ్యాసాలు,
పుస్తక సమీక్షలు మొదలైనవి..
మీ రచనలు పంపాల్సిన చిరునామా:
mahaapatrika@gmail.com
whatsapp 9247580946

పుస్తక సమీక్షల కోసం...

తమ కొత్త పుస్తకాలను రెండు ప్రతులను ఈ
దిగువ చిరునామాకు పంపించగలరు.
43/A, MLA Colony, Road No. 12,
Banjara Hills, Hyderabad. Telangana- 500034.

మూసీకి కొత్త జీవం నగరానికి శాశ్వత వరం

హైదరాబాద్ నగరానికి జీవనాడిగా పరిగణించబడే మూసీ నది నేడు గుర్తుపట్టలేనంతగా మారిపోయింది. ఒకప్పుడు నగరానికి తాగునీరు, సాగునీరు అందించిన ఈ నది కాలక్రమేణా నిర్లక్ష్యం, అక్రమ కబ్జాలు, పారిశ్రామిక కాలుష్యం కారణంగా దుర్వస్థితికి చేరుకుంది. నగర విస్తరణ వేగం పెరిగిన కొద్దీ మూసీ ప్రాధాన్యం తగ్గిపోయింది. నగర అభివృద్ధి పేరిట జరిగిన అక్రమ కబ్జాలు, మురుగు కాలువల అనుసంధానం, చెత్త పారవేత వంటి చర్యలు మూసీని ఒక నది నుంచి మురుగు కాలువగా మార్చాయి. ఒకప్పుడు ఔషధ గుణాలు ఉన్న నీటి వనరుగా పేరొందిన మూసీ, నేడు కాలుష్యానికి ప్రతీకగా మారడం నగరానికి ఒక పెద్ద పర్యావరణ సమస్యగా నిలిచింది. అయితే ఇప్పుడు తెలంగాణలో అధికారంలో ఉన్న ప్రజా ప్రభుత్వం మూసీ పునరుజ్జీవనాన్ని ఒక సమగ్ర అభివృద్ధి కార్యక్రమంగా తీసుకోవడం నగర భవిష్యత్తుకు ఆశాజనక పరిణామంగా మారింది.ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి నేతృత్వంలోని తెలంగాణ ప్రభుత్వం మూసీ పునరుద్ధరణను కేవలం ఒక సుందరీకరణ ప్రాజెక్టుగా కాకుండా పర్యావరణ పరిరక్షణ, నగర అభివృద్ధి, ప్రజా జీవన ప్రమాణాల మెరుగుదలకు సంబంధించిన సమగ్ర కార్యక్రమంగా రూపుదిద్దుతోంది. తెలంగాణ అసెంబ్లీలో సమర్పించిన ప్రణాళికల ప్రకారం సుమారు 55 కిలోమీటర్ల మేర విస్తరించే మూసీ రివర్‌ఫ్రంట్ అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం స్పష్టమైన రోడ్‌మ్యాప్‌ను సిద్ధం చేసింది. మొదటి దశగా బాపుఘాట్ నుంచి గాంధీ సరోవర్ వరకు 21 కిలోమీటర్ల పరిధిలో అభివృద్ధి పనులు చేపట్టాలని నిర్ణయించింది. ఈ దశకు దాదాపు రూ.5,812 కోట్ల వ్యయం అంచనా వేయగా, 2025-26 ఆర్థిక సంవత్సర బడ్జెట్‌లో రూ.1,500 కోట్లను ప్రత్యేకంగా కేటాయించడం ద్వారా ప్రభుత్వం తన ప్రాధాన్యతను స్పష్టంగా తెలియజేసింది. ఇంకా ముఖ్యంగా ఆసియా అభివృద్ధి బ్యాంక్ (ADB) నుంచి సుమారు రూ.4,100 కోట్ల రుణ సహకారం అందించేందుకు ముందుకు రావడం ప్రాజెక్టుకు అంతర్జాతీయ స్థాయి ఆర్థిక మద్దతుగా నిలుస్తోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సంస్థల సహకారంతో రూపొందుతున్న ఈ ఫైనాన్స్ మోడల్ మూసీ ప్రాజెక్టును ఒక స్థిరమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమంగా మార్చే అవకాశాన్ని కల్పిస్తోంది.

మూసీ చరిత్ర ఎంతో గొప్పది. వికార్‌బాద్ జిల్లా అనంతగిరి కొండల్లో పుట్టి దాదాపు 267 కిలోమీటర్ల మేర ప్రవహించే ఈ నది నల్గొండ జిల్లా వాడపల్లి వద్ద కృష్ణానదిలో కలుస్తుంది. ఒకప్పుడు మూసీ పరివాహక ప్రాంతాల్లో విస్తారంగా సాగు జరిగేది. అనేక రకాల చేపలు, జీవ వైవిధ్యం ఈ నదిలో కనిపించేవి. నగర అభివృద్ధి వేగంతో ఈ సహజ సంపద క్రమంగా నశించింది. ప్రస్తుతం మూసీ కాలుష్యం నగర ప్రజల ఆరోగ్యానికి కూడా సవాలుగా మారింది. మూసీ చరిత్రలో 1908 వరద ఒక పెద్ద మలుపు. ఆ విపత్తులో వేలాది మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఆ తర్వాత నగరాన్ని రక్షించేందుకు ఓస్మాన్ సాగర్, హిమాయత్ సాగర్ వంటి జలాశయాలను నిర్మించడం జరిగింది. ఈ జలాశయాలు నగరానికి తాగునీరు అందించడమే కాకుండా వరద నియంత్రణలో కూడా కీలక పాత్ర పోషించాయి. అయినప్పటికీ తరువాతి దశాబ్దాల్లో కూడా పలు సార్లు వరదలు సంభవించడం మూసీ పరివాహక ప్రాంతాల ప్రాముఖ్యతను గుర్తుచేస్తూనే ఉంది.మూసీ పునరుద్ధరణకు గతంలో కూడా పలు ప్రయత్నాలు జరిగాయి. వివిధ ప్రభుత్వాలు పలు పథకాలు ప్రకటించినప్పటికీ అవి పూర్తి స్థాయిలో అమలు కాలేకపోయాయి. నిధుల కొరత, పరిపాలనా సమస్యలు, స్పష్టమైన కార్యాచరణ లేకపోవడం వంటి కారణాలతో ఆ ప్రణాళికలు నిలిచిపోయాయి. కానీ ఇప్పుడు తెలంగాణ ప్రజా ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు మాత్రం స్పష్టమైన లక్ష్యాలు, సమగ్ర ప్రణాళికలతో ముందుకు సాగుతున్నాయి. ప్రభుత్వ ప్రణాళికల్లో మూసీని కేవలం శుద్ధి చేయడం మాత్రమే కాకుండా నగర ప్రజలకు ఒక ఆహ్లాదకరమైన ప్రజా స్థలంగా మార్చే దిశలో చర్యలు ఉన్నాయి. బాపుఘాట్ ప్రాంతాన్ని సాంస్కృతిక కేంద్రంగా అభివృద్ధి చేయడం, గాంధీ సరోవర్ నిర్మాణం, పచ్చదనంతో కూడిన పార్కులు, నడక మార్గాలు, సైక్లింగ్ ట్రాక్‌లు, వినోద స్థలాల ఏర్పాటు వంటి ప్రతిపాదనలు నగర సౌందర్యాన్ని పెంచేలా ఉన్నాయి. బాపుఘాట్ వద్ద మహాత్మా గాంధీ విగ్రహం, మ్యూజియం, అన్ని మతాల ప్రార్థనా మందిరాల నిర్మాణం వంటి ప్రతిపాదనలు మూసీని ఒక సాంస్కృతిక సమన్వయ కేంద్రంగా మార్చే అవకాశాన్ని కల్పిస్తున్నాయి.మరో ముఖ్య అంశం మూసీకి శాశ్వత నీటి ప్రవాహాన్ని కల్పించడం. గోదావరి జలాలను తరలించి మూసీకి నీటి ప్రవాహం పెంచే ప్రణాళికను కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది. ఈ చర్య అమలైతే మూసీ శుద్ధీకరణకు దీర్ఘకాలిక పరిష్కారం లభించే అవకాశం ఉంది. అదే సమయంలో నదీ పరివాహక ప్రాంతాల్లో ఉన్న అక్రమ కబ్జాలను తొలగించేందుకు ప్రభుత్వం కఠిన చర్యలు చేపడుతోంది. పేదలకు పునరావాసం కల్పిస్తూ, నదిని కాపాడే విధంగా సమతుల్య విధానాన్ని అమలు చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.ప్రపంచంలోని అనేక నగరాలు తమ నదులను పునరుద్ధరించి నగర అభివృద్ధికి మార్గదర్శకంగా మార్చుకున్నాయి. లండన్‌లో థేమ్స్ నది, దక్షిణ కొరియాలో సియోల్ నగరంలోని చియోంగ్‌జియోన్ నది ఇందుకు మంచి ఉదాహరణలు. ఒకప్పుడు కాలుష్యానికి గురైన ఆ నదులు ఇప్పుడు ప్రపంచ స్థాయి పర్యాటక కేంద్రాలుగా మారాయి. అదే తరహా మార్పు మూసీకి కూడా సాధ్యమని నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.మూసీ పునరుజ్జీవనం విజయవంతమైతే అది హైదరాబాద్ నగర అభివృద్ధి చరిత్రలో ఒక కీలక ఘట్టంగా నిలుస్తుంది. పర్యావరణ పరిరక్షణ, పట్టణ సౌందర్యం, ప్రజల జీవన ప్రమాణాల మెరుగుదల అన్ని కలిపి ఒక సమగ్ర నగరాభివృద్ధి నమూనాగా ఇది నిలిచే అవకాశం ఉంది. ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి, డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క,మంత్రుల నేతృత్వంలోని తెలంగాణ ప్రజా ప్రభుత్వం ఈ దిశగా తీసుకుంటున్న చర్యలు నగర భవిష్యత్తుపై కొత్త ఆశలను కలిగిస్తున్నాయి. రాజకీయాలకు అతీతంగా అన్ని వర్గాల సహకారంతో మూసీ పునరుద్ధరణ హైదరాబాద్‌కు శాశ్వత వరంగా మారే అవకాశం ఉంది. నగర అవసరాలు, పరివాహక ప్రాంత రైతుల సాగు, పర్యావరణ పరిరక్షణ ఈ మూడు అంశాలకు మూసీ పునర్జీవనం కీలకం. నదిని కాపాడటం అంటే కేవలం ఒక జలవనరును సంరక్షించడం మాత్రమే కాదు నగర భవిష్యత్తును భద్రపరచడం.తెలంగాణ ప్రజా ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఈ ప్రయత్నాలు కార్యరూపం దాల్చితే హైదరాబాద్ మరోసారి తన సహజ వైభవాన్ని తిరిగి పొందగలదు. మూసీ పునర్జీవనం విజయవంతమైతే అది కేవలం ఒక నది పునరుద్ధరణగా కాకుండా, భవిష్యత్ తరాలకు పర్యావరణ సమతుల్యతను అందించే చారిత్రక నిర్ణయంగా నిలిచే అవకాశముంది.

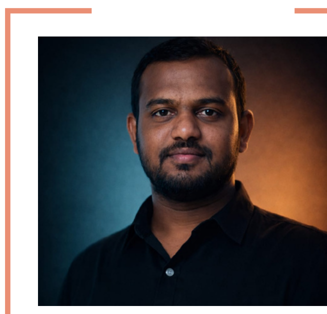

- అమరవాజీ నాగరాజు
టీపీసీసీ ప్రెసిడెంట్ పీఆర్ఓ

ఒకప్పుడు ఔషధ గుణాలు ఉన్న నీటి వనరుగా పేరొందిన మూసీ, నేడు కాలుష్యానికి ప్రతీకగా మారడం నగరానికి ఒక పెద్ద పర్యావరణ సమస్యగా నిలిచింది. తెలంగాణలో అధికారంలో ఉన్న ప్రజా ప్రభుత్వం ఇపుడు మూసీ పునరుజ్జీవనాన్ని ఒక సమగ్ర అభివృద్ధి కార్యక్రమంగా తీసుకోవడం హైదరాబాద్ నగర భవిష్యత్తుకు ఆశాజనక పరిణామంగా మారింది.

....

ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి నేతృత్వంలోని తెలంగాణ ప్రభుత్వం మూసీ పునరుద్ధరణను కేవలం ఒక సుందరీకరణ ప్రాజెక్టుగా కాకుండా పర్యావరణ పరిరక్షణ, నగర అభివృద్ధి, ప్రజా జీవన ప్రమాణాల మెరుగుదలకు సంబంధించిన సమగ్ర కార్యక్రమంగా రూపుదిద్దుతోంది.

....

మూసీ పునరుద్ధరణకు గతంలో కూడా పలు ప్రయత్నాలు జరిగాయి. వివిధ ప్రభుత్వాలు పలు పథకాలు ప్రకటించినప్పటికీ అవి పూర్తి స్థాయిలో అమలు కాలేకపోయాయి. నిధుల కొరత, పరిపాలనా సమస్యలు, స్పష్టమైన కార్యాచరణ లేకపోవడం వంటి కారణాలతో ఆ ప్రణాళికలు నిలిచిపోయాయి. కానీ ఇప్పుడు తెలంగాణ ప్రజా ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు మాత్రం స్పష్టమైన లక్ష్యాలు, సమగ్ర ప్రణాళికలతో ముందుకు సాగుతున్నాయి.

....

ప్రపంచంలోని అనేక నగరాలు తమ నదులను పునరుద్ధరించి నగర అభివృద్ధికి మార్గదర్శకంగా మార్చుకున్నాయి. లండన్‌లో థేమ్స్ నది, దక్షిణ కొరియాలో సియోల్ నగరంలోని చియోంగ్‌జియోన్ నది ఇందుకు మంచి ఉదాహరణలు. ఒకప్పుడు కాలుష్యానికి గురైన ఆ నదులు ఇప్పుడు ప్రపంచ స్థాయి పర్యాటక కేంద్రాలుగా మారాయి. అదే తరహా మార్పు మూసీకి కూడా సాధ్యమని నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

....

మూసీ పునరుజ్జీవనం విజయవంతమైతే అది హైదరాబాద్ నగర అభివృద్ధి చరిత్రలో ఒక కీలక ఘట్టంగా నిలుస్తుంది. పర్యావరణ పరిరక్షణ, పట్టణ సౌందర్యం, ప్రజల జీవన ప్రమాణాల మెరుగుదల అన్ని కలిపి ఒక సమగ్ర నగరాభివృద్ధి నమూనాగా ఇది నిలిచే అవకాశం ఉంది.

కల్తీ ముప్పు!

మొన్న సికింద్రాబాద్‌లో టాస్క్‌ఫోర్స్ దాడుల్లో రెండువేల ఆరువందల కిలోల నకిలీ పన్నీర్ పట్టుబడింది. తీగలాగితే డొంక కదిలినట్టుగా దీని ఆధారంగా మరికొన్నిచోట్ల తనిఖీలు చేయగా మరో మూడువేల కిలోల పన్నీర్ దొరికింది. ఈ పన్నీర్‌ను హోటళ్లు, క్యాటరింగ్ సెంటర్లకు సరఫరా చేస్తున్నట్టు విచారణలో వెల్లడైంది. తయారీలో రసాయనాలు, నాణ్యతలేని పదార్థాలు ఉపయోగించినట్లు అధికారులు గుర్తించారు. నిన్న జియాగూడలో డెబ్బయి రెండు డ్రమ్ముల కల్తీ పచ్చడి పట్టుకున్నారు. అంతకుముందు కూడా పలుచోట్ల చేసిన సోదాల్లో నకిలీ అల్లం వెల్లుల్లి పేస్ట్, కల్తీ మిర్చిపొడి, పసుపు, గడువు ముగిసిన ఆహారపదార్థాలు పట్టుబడ్డాయి.

ఈ వరుస ఘటనలతో నగరంలో ఆహారభద్రతపై ఆందోళన మొదలైంది. ఈ యాంత్రిక జీవనంలో చాలామంది హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు, స్ట్రీట్ ఫుడ్ సెంటర్లను ఆశ్రయిస్తున్నారు. దీన్నే ఆసరగా చేసుకున్న అక్రమార్కులు కల్తీదందాకు యథేచ్ఛగా తెరలేపుతున్నారు. పండగ సీజన్‌లలో ఇది మరీ ఎక్కువగా ఉంటోంది. ఇంత జరుగుతున్నా ప్రభుత్వం ఏం చేస్తోందన్నదే ఇక్కడ ప్రశ్న. ఎవరో సమాచారమిస్తే తప్ప నేరుగా పట్టుకోలేని నిద్రావస్థలో అధికార యంత్రాంగం ఉండటం శోచనీయం!

ఒక్కొక్కటిగా వెలుగులోకి వస్తున్న కల్తీ ఆహార దందాలను ప్రజల ఆరోగ్యంపై పెరుగుతున్న దాడిగానే భావించాలి. రోజువారిగా వినియోగించే ఆహారపదార్థాల్లోనే నకిలీ, కల్తీ పదార్థాలు కలిపి విక్రయించడం సామాన్య ప్రజల జీవన భద్రతకు సవాల్‌గా మారింది. పాలు, నెయ్యి, నూనెలు, మసాలాల వంటి ఎక్కువ అవసరమైన వస్తువులే కల్తీకి గురవుతున్న పరిస్థితి నెలకొంది. భారీ స్థాయిలో నకిలీ ఆహార పదార్థాలను నిల్వచేసి ఉంచడంలో కేవలం వ్యాపారుల దురాశే కాకుండా, ఇందులో ప్రజల ఆరోగ్యంతో ఆటలాడే క్రూరత్వం కూడా కనిపిస్తోంది.

తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ లాభాలు పొందాలనుకునే ఆశతో కొంతమంది నాణ్యతను పూర్తిగా పక్కనపెట్టి ప్రమాదకరమైన రసాయనాలను ఉపయోగించడం అత్యంత ప్రమాదకరం. రసాయనాలు కలిపిన పచ్చళ్లు, నిల్వ కోసం వాడే హానికర పదార్థాలు, కృత్రిమ రంగులు ఇవన్నీ శరీరంపై నెమ్మదిగా విషంలా పని చేస్తాయి. జీర్ణసమస్యలు, కాలేయ వ్యాధులు, క్యాన్సర్ వరకు దారితీసే ప్రమాదం ఉంది. పిల్లలు, వృద్ధులపై తీవ్ర ప్రభావం కలిగిస్తాయి. ఫుడ్ పాయిజన్ కేసులు పెరగడానికి కూడా ఆహార పదార్థాలలో నాణ్యత లేకపోవడమే ప్రధాన కారణం.

ఇంకా పలుచోట్ల చేసిన తనిఖీల్లో మూడు వేల కిలోల కల్తీ నెయ్యి పట్టుబడింది. పదకొండు వందల కిలోలకు పైగా కల్తీ జింజర్‌గార్లిక్ పేస్ట్ స్వాధీనమైంది. వీటిలో సిట్రిక్ యాసిడ్, ఇతర రసాయనాలు కలిపి తయారు చేసి హోటళ్లకు సరఫరా చేస్తున్నట్టు వెల్లడైంది. జియాగూడలో నకిలీ పచ్చళ్ల కేంద్రంపై చేసిన దాడిలో పాడైన కూరగాయలు, అతి తక్కువ నాణ్యత గల పదార్థాలతో తయారు చేస్తున్నట్టు నిర్ధారణ అయింది. బోరబండ, సికింద్రాబాద్‌లో పెద్దస్థాయిలో అనధికార యూనిట్లు, గోదాములు బయటపడటం చూస్తే ఇదంతా వ్యవస్థీకృత మాఫియాలా కనిపిస్తోంది. ఇది కేవలం వ్యక్తిగత ఆరోగ్యానికే కాదు, సమాజానికే ముప్పుగా మారుతోంది. కల్తీ ఆహారం కేవలం నాణ్యత సమస్యే కాదు, అది నేరపూరితం. ఇది ప్రభుత్వ పర్యవేక్షణ లోపమే తప్ప వేరేకాదు. ఏదైనా ఘటన జరిగినప్పుడు మాత్రమే అధికార యంత్రాంగం హడావిడి చేస్తుంది తప్ప, దీనికి శాశ్వత పరిష్కారం చూపడటం లేదు. దాడులు జరిగినప్పుడు తప్ప, ఆ తర్వాత యథావిధిగా సాగడం పరిపాటిగా మారింది. బీఎన్‌ఎస్, ఫుడ్ సేఫ్టీ యాక్ట్ ప్రకారం కల్తీ ఆహారం లేదా డ్రింక్స్ అమ్మితే కనీసం ఆరునెలల జైలు శిక్ష, రూ.5వేల జరిమానా విధించాలి. తీవ్రమైన అనారోగ్యానికి గురైనా, ప్రాణపాయం ఏరపడినా జైలు, లేదా జీవితఖైదు విధించే అవకాశం ఉంది.ఈ లెక్కన ఎంత మందిని శిక్షించారు? ఎన్ని కేసులు నమోదు చేశారు? వేళ్లపై లెక్కకట్టేలా కూడా ఉండవంటే అతిశయోక్తికాదేమో!

ఇలా చూస్తే పచ్చళ్లు, పేస్ట్‌లు వంటి రోజువారి ఆహార పదర్థాలన్నీ కల్తీకి గురవుతున్నాయి. అంటే, మన ప్లేట్‌లో పడే ప్రతిపదార్థం కూడా ఇప్పుడు అనుమానాస్పదంగా మారుతోంది. ఇందులో వినియోగదారుల పాత్రను కూడా తీసిపారేయలేం. తక్కువ ధరల ఆశతో నాణ్యత లేని ఉత్పత్తులను కొనుగోలు చేయడం ద్వారా ఈ నకిలీ దందాను మనమే ప్రోత్సహిస్తున్నట్టు అవుతోంది. సరైన ప్రమాణాలు ఉన్న ఉత్పత్తులను ఎంపిక చేయడం, ప్యాకింగ్ తయారీ తేదీ, ఎఫ్‌ఎస్‌ఎస్‌ఎఐ గుర్తించడం, తయారీ లేబుళ్లను గమనించడం అత్యంత అవసరం. కల్తీ ఆహార దందాను అరికట్టాలంటే కేవలం దాడులు సరిపోవు. కఠినమైన శిక్షలు వేగవంతమైన న్యాయప్రక్రియ, ప్రజల్లో అవగాహన ఈ మూడు కలిసొస్తేనే ఫలితం ఉంటుంది. లేదంటే 'కల్తీ ఆహారం' అనే ముప్పు మన సమాజాన్ని నిశ్శబ్దంగా కబళిస్తూనే ఉంటుంది.

సమస్త జీవకోటికి నీరే ప్రాణాధారం

ప్రపంచ జల దినోత్సవంను ఐక్యరాజ్య సమితి జనరల్ అసెంబ్లీ తీర్మానం మేరకు 1993 నుండి ప్రతి సంవత్సరం మార్చి 22 న జరుపుకుంటున్నారు. యుఎన్‌వాటర్ ప్రపంచ జల దినోత్సవానికి కన్వీనర్ ప్రతి సంవత్సరం, ఆ రోజునాటి థీమ్ గురించి, దానిపట్ల ఆసక్తి ఉన్న ఐరాస సంస్థలతో సంప్రదిస్తుంది. 'నీరు మరియు లింగం' అనే ఇతివృత్తం.ప్రపంచ నీటి దినోత్సవం 2026, నీరు, మహిళలు మరియు లింగ సమానత్వం మధ్య ఉన్న కీలక సంబంధాన్ని చెబుతుంది. ఈ దినోత్సవమును మొదట లాంఛనప్రాయం గా రియోడి జనీరో, బ్రెజిల్ లో పర్యావరణం మరియు అభివృద్ధి పై 1992 ఐక్యరాజ్య సమితి సమావేశం యొక్క ఎజెండా 21 లో ప్రతిపాదించబడింది. మనం నివసించే భూగోళంలో 70 శాతానికి పైగా నీరే. అయితే, ఇందులో శుభ్రమైన నీరు చాలా స్వల్ప భాగం మాత్రమే. మొత్తం భూగోళంలోని నీటిలో దాదాపు 2.7 శాతం మాత్రమే శుభ్రమైన నీరు కాగా, ఇందులోనూ 75.2 % ధృవప్రాంతాలలో మంచురూపంలో ఘనీభవించి వుంటే, మరో 22.6 % నీరు భూగర్భంలో వుంది. మిగతా నీరు సరస్సులు, నదులు, వాతావరణం, గాలిలోని తేమ, భూమిలోని చెమ్మ,చెట్టు,చేమలలో ఉంటుంది. ఈ విశ్వంలో సమస్త జీవకోటికి నీరే ప్రాణాధారం. నీరు ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ ఆహ్లాదం వెల్లివిరుస్తుంది. పల్లెకైనా, నగరానికైనా నీటి వనరులు ఎంతో అవసరం. అభివృద్ధి విస్తరణకు కూడా నీరే ప్రధానం. పెరుగుతున్న జనాభాకు అనుగుణంగా నీటి అవసరం పెరుగుతోంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా జనాభా అనూహ్యంగా అధికమవుతోంది. రానున్న కాలంలో నీటి డిమాండ్ భారీగా ఉండే సూచనలున్నాయని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో జల వనరులను జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రతి ఒక్కరిపైనా ఉంది. మార్చి 22 'ప్రపంచ జల దినోత్సవం' సందర్భంగా నీటి సంరక్షణ కోసం ప్రతిన పూనాల్సిన తరుణమిదే..

పిన్నింటి బాలాజీ రావు
హనుమకొండ.
9866776286